

Előzetesi feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben közzé-
 hordva.)
 Egész évre 10 forint. Fél évre 8 forint.
 Negyed évre 4 forint.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 Házban postán egyszeri hirdetésnél 12,
 kettőszoriál 10, háromszoriál 8 kr.
 A nyilvántartás 50 kr.
 Helyődjai külön 30 kr.
 Hirdetmények előfogatának a ki-
 adóhivatalon kívül egyedül **Hausen-**
stein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapesten: Dorottya-utca
 3. sz. I. em. Bécs: Wallischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, kalap-u. 15. sz. I. em.
 A lap szerkesztésével minden kör-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Barmintelen levelek csak lement e-
 zektől fogadtatnak el. — Kéziratok nem
 adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (bier-
 tész József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 nyek (előzetési pénzek, hirdetések
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, június 5.

A polgári házasságra vonatkozólag érdekes elmélettel találkozunk a „Hon“ vasárnapi lapjában.

Tisztelt lapotársunk azon szempontból indul ki, a melyen mi is állunk és a melynek már több alkalommal kifejezést adtunk; eltérők azonban nézeteink az albizottság munkálatainak megbírálásában, melyről a „Hon“ azoknak felsorolása után, a miket helyesel, következőképen nyilatkozik:

„De kevésbé értünk egyet két más tekintetben, melyet az albizottság jelentésében fölhoz.

Az egyik az, hogy az albizottság a polgári házasság elvének és módzatainak megállapítására és törvénybe iktatására föltétlenül tekinti, hogy házassági anyagi törvényeinknek legalább egyrésze a polgári házasságra vonatkozó törvényt megelőzze. Mi ezt nem tekintjük akadályul a polgári házasságról szóló törvény megalkotásának. Mert, ha lehetett és lehet a nem-polgári házasságot megkötni az illető egyházaknak, ha lehetett jól, rosszul vezetniök az anyakönyveket, — ezen anyagi házassági törvények hiányában; nem tudjuk miért kellene „junctio“ állítani föl az ujon hozandó házassági törvény és a polgári végrehajtás között; ha csak nem azért, hogy maga e polgári házasságról szóló törvény, maga az albizottság által is annyira sürgetett törvény elhalasztassék. Hiszen maga a házassági szerződésnek polgári uton végrehajtása, és az anyakönyveknek polgári uton vezetése oly különálló adminisztratív intézkedések, melyek mellett bármely más ideiglenes intézkedés ezeknek sérelme nélkül föntartható. Igaz, hogy mi is előnyösebbnek tartanók, ha kodexünk egy jó anyagi házassági törvényt nyernének, de ismervé codificationk sok oldalú gyarlóságait és lassúságát, — ennek létrejöttéhez egy ily sürögős, és társadalmi viszonyaink földulását megmentő törvényt nem tudnánk hozzá kötni.

Másik kifogásunk az albizottság jelentése ellen annak utolsó tételében, talán a nem egészen szabályos alakban kifejezett eszmében rejlik, a mennyiben ez törvényben is óhajtaná kifejezteni, „hogy a polgári hatóság előtt törvény szerint megkötött házasságot polgári következményeire nézve mindenki köteles érvényesnek elismerni, és hogy, míg egyfelől egy egyház sem adhat össze olyanokat, kik a polgári előzetes házasságkötést nem igazolják: addig másfelől egyik egyház sem kötelezhető arra, hogy saját szertartása szerint összeadjon olyanokat, kik szabályai és hitelvei szerint nem kelhetnek össze.“

Mi tiszteljük a felekezetek jogait, sőt ott, hol veszélyt nem látunk benne, még balvélekedéseiket is elnézzük; de ha az utóbbi tételt jól fogtuk föl, abban a családi s illetőleg társadalmi életre nézve oly romlás magvait látjuk elvetve; melyek csak a legkárosabb gyümölcsöket teremthetik.

Mi csak azt látunk egyetlen helyes utnak, ha az állam kiszabná az egyetlen akadály határát, a vérségi közelséget; és azontul egyetlen felekezeten sem adna jogot arra, hogy az illető házasságtól az egyházi összekötés formalitásait megtagadhassa. Mert a hosszan beszívott vallásos és felekezeti fogalmakat elnémíthatják havakra, talán évekre, az egyéni rokonszenv és házassági fogalom: de 100 eset közül 90 lehet reá, hogy a gyermekkorban beszívott vallásos fogalmak nyomán az önvád fölébredvén, ez a házasság között kellemetlenséget és viszályokat idézhet elő. Azt pedig, hogy a felekezetek papjai az egyenjogú polgárok között, ha ezek kívánják az egyház kötelékét, különbségeket tehessenek, nem tarthatjuk sem a józan okossággal, sem a társadalom érdekeivel, sem

a kor előhaladott fogalmával megegyeztethetőnek.“

Semmikép sem osztjuk tisztelt lapotársunk első kifogását, sőt teljesen az albizottság nézeteihez csatlakozunk.

Mi a házassági törvénynek, a polgári házasság kimondásával együtt megalakítását nemcsak célszerűnek és kívánatosnak, de elkerülhetetlenül szükségesnek is tartjuk s azt hisszük, hogy anélkül a polgári házasságot életbe sem lehet léptetni.

Tisztelt lapotársunk hivatkozása az egyházakra hibás, nem az anyakönyvek vezetésére kell itt súlyt fektetni, világos, hogy azokat a polgári hatóság csak úgy fogja vezetni, mint vezeti az egyházi, de épen a házassági törvényekre. Az egyházak főnálló határozott, világos törvényeiket követik a házasságkötéseknél, de kérdjük ily polgári törvények hiányában vajjon mit tenne a polgári hatóság, tehetetlennek és kivilhetetlennek tartjuk azt követelni, hogy a különböző felekezeti irányban saját vallási törvényeiket alkalmazza, eltérve attól, hogy a polgári tisztviselő nem bírhat kellő és különféle dogmatikus ismeretekkel, kiszámíthatlan zavarok kutterfórása lenne az ily intézkedés, például a vegyes házasságoknál, a válópereknel, ahol a katolikus felek polgári házassága fölött a szentszék ítélne, — kereszténynek zsidóval összekeleése lehetetlen volna, — így tehát zavar keletkeznék mindenütt.

Nálunknál buzgóbb sürgetője nincs a polgári házasság intézménye behozatalának, de mi jó életrevaló, kielégítő intézményt akarunk, s ép azért határozottan kívánjuk, hogy a polgári házassággal együtt, mindenkégy gyarant kötelező házassági törvény is alkottassék, s azon meggyőződésben élünk, hogy azon rövid elhalasztás, melyet a polgári házasság behozatala az által talán szenvedhet — a mit különben bebizonyítva nem látunk — bizonyára csak az intézmény és az állampolgárok hasznára váland.

Tisztelt lapotársunk második kifogását még kevésbé fogadhatjuk el, az egyházat kötelezni akarni arra, hogy szertartásilag összeadjon olyanokat, kik szabályai és hitelvei szerint nem kelhetnek egybe, oly kényszer volna, mely nemcsak a szabad egyház és szabad állam, de a vallásszabadság elvével is homlokegyenest ellenkezik.

Oly nézetet fejtett ki a „Hon“, mely a zsarnokság egyik legnyomasztóbb nemét képezné, és melyhez mi soha hozzá nem járulhatnánk.

Teljesen szabad rendelkezési jogot követelünk az állam számára minden állami funkcióban, és így a házasság polgári megkötésében is, de tagadjuk az államnak azon jogát, hogyannak egyházi megáldása kérdésébe avatkozhassek.

De okot nem látunk ily drámai rendszabályra, a gyakorlat mutatja, hogy az egyház mindenütt alkalmazkodott a polgári házasság intézményéhez, annyira, hogy a legtrikább esetek közé sorolható az egyházi összeadás megtagadása, ott pedig, ahol megtagadtatik káros hatást az illetőkre nem gyakorol.

Föltéve, amit nem hiszünk, hogy az egyház rendszeres oppositiot csinálnának a polgári házasság ellen, megvagyunk győződve arról, miszerint az, csak hamar kárukra válnék, mert a józan észnek van annyi hatása és befolyása a 19-dik században, hogy egy makacs, igazolatlan ellenszégüléssel szemben, csak hamar megtanítaná az embereket arra, hogy az egyház áldása nélkül is tudvözölhetni a házasság életben legalább, ha nem is a tulvilágon, melyről Schiller szerint még senki hirt nem hozott.

— A középpárti-kör június 4-én délelőtt tartott értekezletén folytatván a választási törvényjavaslat tárgyalását a VI-dik fejezetig haladt. Elvi megállapodásai a következők voltak:

A 43-ik §-nál nem fogadtatott el a miniszteri javaslatnak azon intézkedése, mely szerint a szavazás, ha a szavazók száma az 1500-at meghaladja, több napon történjék. Ezzel szemben föntartani kívánja az eddigi gyakorlatot, hogy t. i. e szavazás megszakítás nélkül a végbefejezésig folytattassék, mint mely módozat, az eddigi tapasztalatok tanúsítása szerint egy felől a rendföntartását nem teszi lehetetlenné, ott másfelől lehetetlenné tesz oly visszadléseket, melyeknek a kormány által javasolt mód tág tért enged. Ehhez képest lennének módosítandók az erre vonatkozó további §§-ok.

A 46-ik §. helyett szintén az eddigi gyakorlat föntartása mellett nyilatkozott a kör, mely szerint a jelöltek nevezése a választási eljárás megnyitása után történik.

A 48-ik §-nál a kör többsége a titkos szavazás kötelező kimondása mellett nyilatkozott.

A következő §§-ok az 58-ig csekély módosítással elfogadtattak:

Az 58. §-nál megjegyeztetett, hogy a jelen javaslatban nincs provisió az egyhangú választásokról, a miniszterium e hiány pótlására fölhívati határozatott, annyival inkább, mivel Erdélyben az eddigi gyakorlat szerint kikiáltás általi választásnak helye nem volt.

Ezenkívül az 50. §. oda módosítandó, hogy ha egyik vagy másik jelölt szavazás közben visszalép, e visszalépés a szavazás további folyamatát nem akadályozza, és a szavazatok végleges összeszámításánál a visszalépett jelöltre beadott szavazók is számba veendők.

A 63. §-ban a képviselőház szabályrendeletének föntartott határozatok a kör véleménye sserint külön törvénybe foglalandók.

— A Deák-párt esütörtökön d. e 10 óratól d. u. 2 óráig és d. u. 4-től 8 óráig tartott értekezletén folytatta a választói törvényjavaslat részletes tárgyalását és az I. fejezetet elvégezvén, a III-ik fejezetben a 21-dik §-ig haladt.

Az értekezlet megállapodásai a következők: A 3. §. első bekezdéséből e szavak helyett: „kiterjedési birtoknak azon ingatlan vagyontekintet“ e szavak tétettek: „kiterjedésének azon földbirtok tekintet“, e szavak pedig kihagyatnak: „vagy ha ott urbériség nem létezik, a szomszédközségben.“

Második bekezdésül a kihagyottak pótlásul ez ig-tattatik:

„Ha pedig ugyanazon községben urbériség nem létezik, a legkevésbé egy negyed urbéri telek szomszéd-ságában fekvő azon községből veendő, amelyben a föld értékére befolyással bíró viszonyok ama községéhez leginkább hasonlók.“ A harmadik és 4-ik bekezdés marad.

A 4. §. következőleg módosítottott:

„Az 1848. V. tez. 2. §. b) és erdélyi II. tez. 3. §. b) pontja alapján választási joggal bírnak azok, kik mint kereskedők, vagy gyárosok az összeírást megelőzőtt évben is 10 firt 50 kr. jövedelmi adót fizettek, mint kézművesek pedig azok, kik ugyanazon időben legalább egy segéd után fizettek jövedelmi adót.“

Az 5. §. változatlanul elfogadtatott.

A 6. §. helyébe a következő szövegű ig-tattott: „Az erdélyi megyékben, székek- és vidékekben az 1848. erdélyi II. tez. 4. §. c) pontja alapján 8 firt 40 kr. egyenes adó, melybe csak az 1868. XXV. tez. 2. §-a értelmében kirótt 10 százalékos állami törzsadó számítottatik, adja meg a választói jogot.“

A 7. §-ba beszúrattott a jövedelem adó említése elé azon megjegyzés, hogy a 10 firt 50 krajczárt, vagy illetőleg 9 firtot már

„a megelőző évben“ is fizetnie kellett az illetőnek.

A 8. §. következőleg módosítottott:

„Az 1848. erdélyi II. t. cz. 3 §. d) pontjában foglalt választói jogozim az eddigi vármegyék székek es vidékek minden községére kiterjesztetik.“

Az 1848. V. t. cz. 2. §. d) és erdélyi II. t. cz. 3. §. d) pontjában érintett lelkészek és segédlelkészek választói jogának gyakorlásához megkivántatik, hogy mint ilyenek, hivatalos alkalmazásban legyenek, a tanárok és iskolatanítók pedig a választói joggal az esetben bírnak, ha ezen állomásra a törvény értelmében kinevezettek, választattak, vagy hivatalukban megerősítetttek.“

A 9. §. változatlanul elfogadtatott.

10. §. ul a régi 10-ik §-ból átvett és megbővített következő szöveg ig-tattott.

„Választói jogot nem gyakorolnak a hadsereg (haditengerészet) állományában tetteleg szolgáló katonák, valamint a tetteleg szolgálásban álló honvédek, nem tartozván azok közé azon tartalékosok és honvédek, akik az 1868. XL. t. cz. 36. §. és XLI. t. cz. 14. §-a értelmében tegegygyakorlatra behívattak.“

H. H. H. H.

A II. (rég. 10.) §-ba a kivett főnebbi pont helyébe betoldatják a választói joggal nem bírók közé:
"2-or azok, kik az összeírást megelőző évre egyenes adójukat le nem fizették, kivéve azon esetet, ha annak lerovására halasztást nyertek, vagy az teljesen elengedtetett."

A 11. és 12. (rég. 11.) §-ok változatlanul elfogadtattak. A II. fejezetben a 17. §., mely a bíróságokra vonatkozik, függőben hagyatván, többi elfogadtatott.

A III. fejezetben a 20. §-ba beszúrattott, hogy a választók összeírásával megbízott küldötségek minden választó tagja lehet."

A két értekezlet hosszas vitáin igen sok szónok vett részt, kik közül miután egyenkint megnevezni helyszüke nem engedi, a következőket emeljük ki, mint a kik legtöbbszor szólaltak föl: Szilágyi Dezső, Eötvös Károly, Liphay Béla b., a belügyminiszter, Nehrebecky Sándor, Kerkapoly, Pulszky Ágost, Bésán János, Justh József, Ivanovics György, Somssich Pál.

Az értekezlet végével kimondatott, hogy a már tárgyalt és elfogadott részt az értekezlet pártkérdésnek tekintik.

— **Az urnapi processio** ügyében a „P. Napló“ és „P. Lloyd“ illetékes helyről azon fölvilágosítást vették, hogy „amaz illetékes fölívás egyéb nem volt, mint a régebbi idők óta szokásos értesítés a körmenetből: de a körmenetben való részvételről szó sem volt.“

Ugyan miért tudatta hát körrendeletben gr. Szapáry ur ez egyszerű tény, mit ugys tud mindenki? Pusztá szókából bizonyos urak a concordatumot is föltámasztanák? Különbön készséggel elismerjük, hogy a belügyminiszternek figyelemmel kísérni az ily körmeneteket, sőt mint a fővárosi rendőrség legfőbb vezetője, kell, hogy közegéi által részt is vegyen, s lehetőleg elejét vegye az oly minden közlekedést meggátoló tolongásnak, mint amilyen tegnap is volt itt.

Más szempont nem adhat irányt a belügyminiszternek, csak ez. De ezt nem körfölvívás által érhetni el.

Tudunkkal az állam és egyház szoros karöltvejárásának aranyjezi napjai csak holmi zavaros agyban kísérhetnek annyira, hogy a Kuhn bárónak megszavazott puskapor holmi körmenetek ünnepi díszére pocskoltassék el, s a belügyminiszteri bureau ily „értesítéseken“ törje a fejét.

— **A baloldali kör** értekezletein a választási törvény tárgyalásánál az általános vita közben következő határozati javaslat hozatott:

Mondja ki határozatilag a képviselőház, hogy:
„a belügyminiszter a következő ülésszak legelején tegyen le a ház asztalára törvényjavaslatot a kerületekre nézve létező legszembeszökőbb — s főleg az ország erdélyi részeiben levő aránytalanságok kiigazítása iránt, ugy hogy azon javaslat, ha előbb nem, legalább az 1875. évi költségvetés megszavazása után azonnal tárgyalható legyen. Azután a törvényjavaslat egyes szakaszainál tett módosítások egész sora következett. És módosítottak az 1., 2., 5., 8., 10., 11., 13., 16., 18., 32., 34., 35., 36., 37., 68., 70. és 71. §§.

— **A „függetlenségi párt“ és a „48-as párt“** szerdán értekezletet tartván a választási törvényjavaslatot vette tárgyalás alá. A törvényjavaslat több rendbeli okoknál fogva: a választási jog megszorítása, a kerületek igazságtalan fölosztásának továbbra való föntartása, a titkos szavazás eljétése, általánosságban nem fogadtatott el.

— **A középtanodai törvényjavaslat** tárgyában a közoktatási miniszter által összehívott értekezlet ma reggel megtartott. A meghívottak majdnem teljes számmal jelentek meg. A trvényjavaslatnak mostani tárgyalása ellen szóltak: Zsedényi Ede és Mocsáry Lajos; Schwarz Gyula pedig a mostani tárgyalatásnak csak ugy nyugszik meg, ha erre elegendő idő adatik. A tárgyalatás mellett nyilatkoztak: Pulszky Ferencz, Kerkapoly, Várady Gábor, P. Szathmári Károly, Molnár Aladár, Huszár Imre stb. Tisza Kálmán kijelenté, hogy ő a javaslatlalt szemben külön álláspontot foglal el, melynek érvényesítését megkísérli a házban. Nincs kifogása a mostani tárgyalatás ellen; erre azonban elegendő időt óhajt és kész augusztusig is ülni. A miniszter erre az értekezlet többségének óhaját ugy formulázta, hogy a többség a törvényjavaslatnak mostani tárgyalatása mellett nyilatkozik.

— **A vasuti és pénzügyi egyesült albizottság** szerdán tartott ülésében Bánó, Korizmic, Harkányi és Szentpály Jenőből álló kisebb albizottságot küldött ki a beérkezett okmányok s névszerint a kihallgatottak válaszaianak s általában más okmányoknak a tanácskozás előkészítése végett összeszedésére és földolgozására. A kis bizottság megbizta jegyzőjét, Szentpályt, hogy jelentését e tárgyban minél előbb készítse el.

— **A „Magyar Politika“** írja: „Azon képviselők, kiket a képviselőháznak bemutatott összeférhetlenségi (incompatibilitási) törvényjavaslat jövőre országgyűlési képviselői állásuktól eljéte, értekezlet egybehívását tervezik a végett, hogy a törvényjavaslatlalt szemben elfoglalandó álláspontjukra nézve egymás közt bizonyos egységes megállapodásra jussanak. Valószínű, hogy ott más szempontból fogják föl a törvényjavaslat eszméit s célját, mint kormánykörökben vagy az incompatibilitás által nem érdekelt állású képviselők körében; az érdekeltek ugyanis olyan kifogást tesznek a törvényjavaslat ellen, hogy az nem tervez semmi „modus vivendi“ s inkább elvi, mint gyakorlati szempontokból indul ki; szóval a mi parlamentáris viszonyainkhoz mérve nagyon merev.“

— **A brüsseli congressuson**, melyet Gorcsakoff indítványozott, mint Berlinből írják a másodrangú államok is részt fognak venni. Európán kívül azonban való-

színűleg csak Eszak-Amerika fogja magát képviseltetni. Monarchiánk részéről Schönfeld tábornokot említik mint Ausztria-Magyarország leendő képviselőjét a congressuson.

Budapest, június 5.

Ha ott, hol törvény nincs, a böles belátás vagy önkény uralkodik, akkor bizvást elmondhatjuk, hogy hazánkban a mostani roszt állapotok előidézésénél nem annyira a bölesbelátás, mint az önkény uralkodott. De nem is lehetett ez máskép. Közigazgatásunk kezelői még most is ott vannak az adminisztratív tudomány kezdeténél, a réginel és „jó adminisztratoraink“ „jó“ e szó régi értelmében: mert sem modern törvény nem adta meg adminisztratív közegeinek a vezérfonalat arra nézve, hogy a jelenkor valamelyik rendszere szerint adminisztráljanak, sem pedig az iskola nem nyújtott alkalmat a közigazgatási pályára készülőőknek, hogy e szakmában magukat kiképezhessék, miután az egyetemi oktatás csakis egyes közigazgatási szakokra szorítkozik és nem ismerteti meg e fontos és a gyakorlati életben mindinkább szükségessé váló tudománynak rendszerét, összes organismusát, ugy, mint azt a külföldi szaktudósok és írók jelesebbnél jelesebb műveikben kifejtették.

Positiv elvek és szabályok hiányában a böles belátás, vagy a korteskedés, vesztegetés és egyéb corruptio-szülte önkény játszta közigazgatási végzéseknél a mérvadó szerepet.

Az önkény különben a felelősség csekély mérvétől függ, és minél kisebb ez, annál nagyobb az. A felelősség illusorius volta pedig onnan ered, hogy a közigazgatási végzések elleni jogorvoslatok legtöbb esetben eredménytelenek, hogy sem a panaszjog, sem a petitionalis jog nincs szabályozva, és mig a szomszéd Ausztriában is kezdenek már a közigazgatási pörrel és a közigazgatási törvényszékek behozatalával foglalkozni, addig nálunk az adminisztratív tisztviselőőknek a felek jogait sértő határozatai elleni védvekről és különösen az ép említett adminisztratív törvényszékről szó sincs. De menjünk tovább. Tekintsük büntívgyi törvénykezésünket. Itt annyira anomalia fordul elő, hogy bizony-bizony az örök és egyetemes igazság elvében szinte kételkedni kezdünk; mivel a roppant tág tért engedő régi törvények használatában az egyes forumoknál a legellenkezőbb itéleteket látjuk ugyanazon, vagy analog ügyben hozatni. A bírói bölesbelátás tág tere itt is sokszor utat csinál az önkénynek; és egyedüli szerencsénk az, hogy a fölsőbb, részrehajlatlanságokban elismert bíróságaink az alsó bíróságoknak állandó correctíváiul szolgálunk. Mutatja ezt a föllebbezett büntívgyi pöröknek, most ugyan kissé esőkent, de aránylag még is nagy száma és a fölsőbb forumoknak az első forumoktól gyakran eltérő itéletei.

Csak a büntető codex javaslatának törvénynyé emelése képes e téren nagyobb jogbiztonságot előidézni.

A legnagyobb önkény azonban közigazgatásunk egyik legfontosabb ágában: a rendőrségnél mutatkozik. Itt sem az illetékesség nincs tüzetesen körülírva, sem az illetékesnek elfogadott ügyeknél alkalmazandó törvény meghozva, ugy, hogy a legnagyobb bizonytalanság és következetlenség a böles belátás vagy önkény uralkodik. A rendőri bíraskodás mostanáig a sic volo, sic jubeo n alapult, kivált ott, hol a választott rendészeti tisztviselő nagy népszerűségére támaszkodva, szabad tetszését önmaga nem korlátozta.

Ily viszonyok között csakis üdvözölnünk kellene azon lapunkban is közölt hirt, hogy a magyar királyi belügyminiszterium már megkezdé azon törvényjavaslat kidolgozását, mely a fővárosban föllállítandó rendőri bíróságok hatáskörét szabályozandja; mert ezzel rendőrségünk tevékenységének egyik és a közönséget leginkább érdeklő ága tüzetes meghatározását nyerne, másrészt pedig járásbíróságaink, melyeknek szaporításáról alig lehet szó, a rövid rendőri bíraskodás által roppant munkahalmazoktól részben szabadulnának, sok apró-cseprő ügy a rendőri bíráságnál nyerven illetékes forumát.

Mi részünkrol a rendőrség bíraskodási jogának részletes meghatározását nagyon kívánjuk; mert igaz ugyan, hogy a rendőri tisztviselő nem bír oly jogképzettséggel és oly különös büntetőjogi készütséggel, mint a rendes bír, de — tekintve azt, hogy a rendőri bíraskodás illetékességi köréhez tartozó esetek roppant nagyszámuak, folyton ismétlődnek és tulajdonképp véve jelentéktelenek, hogy ezeknek rendes bírói uton tárgyalása a bírák túlhalmozását vonná maga után, és hogy a rájuk fordított idő s munka és annak eredménye között a legnagyobb aránytalanság van, a rendőrségi bíraskodás gyakorlását igen szükségesnek és hasznosnak tartjuk.

Azonban, miután a rendőri bíraskodásnak a kihágásokra vonatkozólag a büntetőtörvény alapját képezi és annak rendeleteit a rendőri bírónak is szem előtt tartani kell, nem látjuk be időszerűségét annak, hogy a belügyminiszterium, mely, mielőtt a javaslatban levő büntetőcodex elfogadva és törvénynyé szentesítve nincs, a rendőri bíraskodásról szóló törvényjavaslatot már is elkészíttesse.

E törvényjavaslatlalt könnyen megeshetnék, hogy

mint filius ante patrem megtartva és szentesítve lenne, még mielőtt az annak egyik alapját képező codex criminalást életbeléptetnék.

Egyébiránt kijelentjük, hogy arról még nincs tudomásunk: vajjon a kidolgozandó törvényjavaslat a rendőri kihágások is kisebb vétségekre általánosan fog-e kiterjedni, avagy a rendőri adminisztratio elkülönítését a rendőri bíraskodástól az angol fővárosi rendőrség példája szerint célozza. Ez utóbbi esetben élethossziglani „Stipendiary Magistrates“ vagyis rendőri bírókat hozna javaslatba, kiknek föladata a vizsgáló és büntető bíraskodás a rendőri személyzet fölött azon utasítás nyomán, melyet a belügyminiszter ír elő.

Ha ez szándoka a mi belügyminiszterünknek, ugy buzgalmát föltétlenül helyeselhetjük, ellenkező esetben jobb szerelnők, ha bevárná a büntetőtörvény törvénynyé emelését.

Különbélék.

Budapest, június 5.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Halassa Mihály alsókabini törvényszéki díjnokot ugyanazon törvényszék mellé bírósági végrehajtóvá, Tóth Márton kecskeméti ügyvédet a kecskeméti kir. törvényszék mellé bírósági végrehajtóvá, a szabadkai kir. törvényszékhez irnokká Lagler Máté ugyanottani törvényszéki díjnokot, a pénzügyminiszter Nyamez Gábor pénzügyigazgatási irodatisztet kiadóvá nevezte ki.

— **A kir. postaigazgatóság** a következő hirdetményt teszi köze: a földmívelés, ipar és keresk. miniszterium rendelete folytán a budapest-óbudai postahivatal folyó évi június 1-től kezdve a magán-felelőknek szóló postaküldemények kézbesítését azon mód szerint fogja eszközölni, mely a főváros többi részeiben alkalmaztatik. E szerint a levélpostai küldemények, ugymint: egyszerű és ajánlott levelek, árumustrák, nyomtatványok, továbbá postautalványok stb. díjmentesen, hírlapok s kocsi-postai küldemények a főváros többi részeiben megállapított kézbesítési díjak beszedése mellett fognak kézbesítettini.

— **Avámpalota** sehogy sem tud végbefejezésre jutni. Igaz ugyan, hogy május elsején a hivatalos helyiségek megnyitattak benne, de ugy magában az épületben, mint a rakparti munkálatokon folyvást dolgoznak, és különösen ez utóbbin nem valami erőlyesen. Így például a külső rakpart falazatát a vizállás csökkenése daczára alig pár ölnyire építették ki, s a két földalatti bejárat kapuivezetéim épen egy hó óta dolgoznak, pedig tekintve azon körülményt, hogy ez nagy faragott mészköveknek egymásra helyezéséből áll, semmiképen se lehet ok a késlekedésre, s azt egyedül a kevés számu munkaerők hiányának róvhatjuk föl.

— **A „Corvin-codex“ ek érdekében** dr. Rómer Flóris ur legközelebb Szentpétervárra utazik, hogy azok mibenlétéről személyes meggyőződést szerezhesen. A többi, Európában utátszórtan őrzött Corvinákat már megtekintette, s ez utánjak befejezte után, a jelenleg épen sajtó alatt levő, nagyfontosságú műve: „A középkori falfestészet Magyarországon“ ezimű munka után azonnal a „Corvina Codexek“ ismertetése következik, mely munkával jeles tudósunk 1868-ban tett ígérétét váltja be.

— **Mint értesülünk**, a Duna jobb partjának ujjaalakítása alkalmából a Duna-gőzhajózási-társulat, a pavilonnak csufolt ketrechezé valamin a csavargözösök kalitkát is a tér méltóságához aránylag díszes, tágas épületekkel cserélik föl. — Bizony ideje is. — A csavargözösök jelykiadó valóságos ketrecek, s tekintve főleg a plebaniatér előtti óriás közlekedést, hol az átkelőőknek a helyszüke miatt a forró napon kell ácsorogniok, valóban ideje volna, ha a gazdagon jövedelmező vállalat tulajdonosa nem sajnálnának egy kevés figyelmet a közönség irányában.

— **A közvágóhid igazgatósága** már a mult évben intézkedett, hogy a köztisztaság érdekében, és a decorum kedvéért a vágóhídon leölt marhák részei zárt, e célra kellően berendezett kocsikban szállittassanak a városba. Az igazgatóság e célból egy erre alkalmas kocsimintát készített, mely a mult évben a közvágóhid udvarán látható is volt. Kérdjük: vajjon mi okozta ezen díszetreméltó intézkedés meghiusultát? Reméljük, hogy nem a bevásárosterek nyakassága miatt történt; ezen kocsik bevásárlására ugyanis ók lettek volna — hallomás szerint — kötelezve.

— **Kecskemét városának** díszes palotája közel áll a befejezéshez. Az imposans, csinnal berendezett épület tizenkét, a magyar történelemből vett alakokat ábrázoló és fülkéibe helyezett szoborral van földszítve. — Ez épület egy méltó adatul szolgál a főváros óriási emelkedéséhez. Ott, ahol még egy év előtt is a piszkos „kecskeméti ház“ kuporgott, ma a szép „kecskeméti palota“ díszeskedik.

— **A baromfi-kiállítás** az állatkertben több rendbeli beszéddel megnyitattott. Szóltak: Bartal, kereskedelmi miniszter, dr. Szabó József, Grubicz Gyéza stb. A megnyitási ünnepélyen jelen voltak: Ritz Frigyes és Major Pál földmívelési miniszteri tanácsosok, Ráth főpolgármester Gerlóczy alpolgármester Dux Adolf, Csernatony Lajos, Vadnay Károly és Kannitz Tivadar urak. A jury, melynek elnökeivé Engelbrecht Károly, keszthelyi gazdasági tanár, a gazdasszony egylet részéről pedig Simigné, jegyzőjévé dr. Roditzky Jenő m. óvári tanár választattak meg, ugy szintén a jelen volt közönség a kiállítást tökéletesen sikerültnek nyilvánították.

— **Népesedési mozgalom** a fővárosban a lefolyt héten következő volt; élve született 218 gyermek, elhalt 284 személy; a halálozások tehát 65 esettel mulják fölül a születéseket. — Az élve szülöttek közt volt 152 törvényes, 67 törvénytelen; nemre nézve 111 fu, 108 leány. — Halva született 19 gyermek, köztük 12 törvényes, 7 törvénytelen. — A halottak közt volt 153 férfi, 131 nő, egy éven aluli gyermek 85.

— **Guizot egészségi állapota**, mint a „Journal des Debats“ írja jelentékenyen javult, s a nagy tudós fölgögyulása most már több, mint valószínű.

— A **nemzeti színházban** ma este került színpadra Weilen „Dolores“ című 5 felvonásos drámája. E darab kissé regényes meséje egyesben, jelentékeny színpadismérettel van földolgozva, a cselekmény menete is gyors és szerző alakjai oly zsinormértékre járnak-kelnek, hogy szinte elcsodálkozik az ember a vasutszerű pontoságon. Weilen e darabja azonban ekklatans példa rá, hogy a jó színdarab nemcsak színpadra termett földolgozást (ami végre bizonyos tekintetben mechanikai munka) hanem költészetet, lelket is követel, mely a gépezetbe életet öntsön. A „Dolores“-ben pedig minél kevesebb költészet és emelkedett szellem van, s e hiánya főleg a nagy pathoszu jelenetekben szembeötlő. E jelenetek nagy színlhatásra voltak szánva, s valóban oly erős azokban a konfliktus, hogy viharos hatást tennének, ha Weilen kellő magaslatra tudta volna emelni azokat. Így azonban, valamint az egész darab közepszerűt hatást tett. Meséjét nem mondjuk el, mivel eléggé ismeretes az a „Mi van a föld alatt?“ című elbeszélésből, melynek meséjéhez csodálatosképpen hasonlít. Itt is ott is a sírból támasztja föl egy férfiú kedvesét, kit férje agyonkínzott, s a föltámadottat nőül veszi. A dolog utóbb kivilágosodik, s a nőnek most már két feje van. Melyiké legyen, a „Dolores“-ben az inquisitio határozza el, s hogy minő határozatot hoz, elképzelhető. Dolores inkább a halált választja. — Az előadás meglehetősen győnge volt; Felekiné azonban néhány jelenetet szépen játszott. Paulay Ede fordítása elég csinos; hogy több költészetet nem tett bele, mint az eredetiben van, nem az ő hibája.

— A **színeszeti tanoda** 1873/4 évi vizsgáinak sorrendje ez: Elméleti rész: a tanoda termeiben. (Dohány-utca, 12 szám, III. emelet.) Hétfőn, június 8-án, kedden, június 9-én, szerdán június 10-én, csütörtökön, június 11-én, pénteken, június 12-én, szombaton, június 13-án, hétfőn, június 15-én d. u. 3 órakor. Nyilvános előadási vizsgák. Az István-téri színházban, esteli 7^{1/2} órakor. (Belépti díj mellett.) Szerdán, június 17-én, operai előadás: „Mártha“ opera első felvonásának néhány jelenete. „Vén bakancsos“, népszínmű 2-ik felvonásának első jelenete. „Rigoletto“ opera 2-ik felvonásának két jelenete. „Windsori víg nők“ opera 1-ső felvonásának 1-ső jelenete. „Hamlet“ opera 4-ik felvonása. „Fortunio dala“ operette 1 felvonásban, Offenbachtól. Csütörtökön, június 18-án, drámai előadás, „Iphigenia“ tragoedia 5 felvonás- Irta Racine. Fordította Paulay Ede. Ezt követi: „O nem féltékeny.“ Vigjáték 1 felvonásban. Elz Sándor által: A. B. Pénteken, június 19, operai előadás, „Troubadour“ opera 4 felvonásának 1. és második jelenete. „Tévedt nő“ opera 1-ső felvonásának végjelenete. „Zsidónő“ opera 4-dik felvonásának 1-ső jelenete. „Proféta“ opera 2-dik felvonásának 4-dik jelenete. „Vivási gyakorlatok.“ Előadják a tanoda főnöveidékai. Tanár: Keresztessy József. „Lucia“ opera 3. felvonásának 1-ső jelenete. „Eljegyzés lámpafénynél.“ Szombaton, június 20-án, drámai előadás, „Clavigo.“ Tragedia 5 felvonásban. Irta Göthe, fordította Egressy Gábor. Ezt követi: „A színesző.“ Vigj. 1 felvonásban. Francziából fordította Buloyovszkiné. Vasárnap, június 21-én, drámai előadás, „Füredőre kell mennie.“ Vigjáték 1 felvonásban. Gazlan Leo után francziából fordította Feleki Miklós. „Egyik olyan, mint a másik.“ Vigjáték 1 felvonásban, francziából fordította Pázmándy Dénes. „Két özevgy.“ Vigjáték 1 felvonásban. Francziából fordította Kvassay Ede. „Tíz a zárdában.“ Vigjáték 1 felvonásban. Francziából fordította Feleki Miklós. A nyilvános gyakorlati vizsgákra jegyek előre válthatók a tanoda irodájában, (dohány-utca 12-ik szám, III. emelet) június 12-től kezdve, naponkint, d. e. 10—12 óráig; az előadás napján az István-téri színház esteli pénztáránál, d. e. 10—12 óra közt; d. u. 3-tól estig. Bemeneti díj: páholy 3 frt l földszinti zártszék 60 kó kr.; a többi hely-árak a napi színlapokon lesznek közzé téve. Mind az 5 előadásra; páholy 12 frt; földszinti zártszék: 2 frt 50 kr.

— A **szt-pölteni katonai kollegiumba** és a bécsi műszaki akademiába az idén is történelmi főlvételek. Azoktól, kik az előbbibe kívánnak főlvetni megkivántatik, hogy az al- vagy reálgymnasium 4-ik osztályát elvégzőtéek, és erről jó bizonyítványokat nyertek legyen. Továbbá a pályázóknak a német nyelvet tökéletesen birniök kell; megkivántatik továbbá czehtől, hogy a legközelebbi tanév kezdetével 17 és fél évi életkorukat még meg nem haladták legyen. Mindenik jelölt a katonai kollegiumba való végleges főlvetel előtt az algymnasium köréhez tartozó tantárgyakból, a görög nyelv kivételével, előleges vizsga alá vonatik.

— **Halálozások.** Vecsey-Oláh Károly orsz. képviselő, hosszas tüdőbaj következtében tegnap meghalt. — Székács Gyula, Székács szuperintendens fia, szintén hosszas torokbaj folytán Heathfieldben (Angolhon, Sussex grófság) 1874. évi június hó 3-án élete 34-ik s boldog házassága 3-dik évében meghalt.

— **Sétáló emlékkövek.** Ha sorra vennők, alig tudnók hol kezdeni ama számtalan visszaélést, melylyel uton-utólen találkozzunk. A „szénatér“ ma-holnap a főváros legszebb tereinek egyikévé női ki magát, s mégis nézenivalaki széta-palotaszzerű házesoportok közt, s azt hiszi, hogy a legrendább provinciális város közepén van. A közlekedés egyik legfőbb ere; az országúton a botrányig fejlődő jelenetek folynak le. Némely — jobbára zsidó gschättelö — nem fér meg sehogyse a maga helyiségében, hanem piszkos reminiscenciáktól díszelgő butordarabjait, vásott holmiját az amugy is szük járdára rakja ki; a főnök ur a járdára helyezett széken terpszkedik, a segéd pedig, mint egy sétáló emlékkő járja a silbakot, s ha egy szerényebb öltözötti polgártársat arra viszen végzete, az ugyan nem menekül; olykor két „fogd meg“ is belesimpeszkedik, s nolenz volens oda kell mennie, ahová alig szándékozott. Ugyan minő véleményt táplálhat egy idegen, állapotainkról ily jelenetek szemlélete után? Tisztaság tekintetében pedig mocskosabb hely a „szénatér“ néli alig van, valóságos szemétdomb. A legcsekélyebb szellő miatt mozgásba jó az egész tér, s a különféle színű papirszemét, rongy, szenny ugyancsak járja a boszorkánytáncot. — De legyen elég, hisz almasint ismét falra hányjuk a borsót!

— A **fővárosi tanács**, hozzá intézett több rendbeli kérelem folytán — mint halljuk — véglegesen intézkedett a só-, lóvész- és bástja-utczákban gomba módra elszaporodott botrányos házak ügyében. Valóban ideje is volna már. Mint bennünket értesítenek, a nevezett utczákban a botrányig megy ez aljas üzletek magavezetele az esti órákban, s a közérköleség a szó szoros értelmében veszélyeztetve van. — Szomorú dolog az, hogy még ily feltűnő eseteknél is a hírlapoknak kell ily piszkos ügyeket regisztrálva, fölhíni arra a rendőrség figyelmét.

Nemzeti színház. Szombat, június 6. „Mignon.“ Opera 3 fől.

Budai szinkör. Szombat, június 6. „Arany chignon.“ Komikus operette 3 fől.

Táviratok.

München, június 4. A mai urnapi körmenetben a király nagy kísérettel is résztvevett. Az összes hatóságok, valamint a tisztikar is megjelent a körmenetben.

Berlin, június 5. A „Nordd. Alfg. Ztg.“ kijelenti, hogy föl van hatalmazva mindazon híreket, melyek a Német-spanyol trónkövetelést, illetőleg keringenek, határozottan alaptalanoknak nyilvánítani.

Strassburg, június 3. A württembergi király a tábornoki és tiszti-kar által a párisi udvarban tiszteletre rendezett lakomán következő pohárköszöntőt mondott: Forrón szeretet Vilmos császáruink sokáig éljen!

Versailles, június 3. (A nemzetgyűlés ülése.) Castellane jobboldali megtámadja a választási törényt, mely nagyon kiméli az általános szavazási jogot, mely egyedül a revolutionárius tömeget képviseli. Ledru-Rollin ellenzi e tv.-javaslatot, és tagadja a nemzetgyűlés alkotmányozó hatalmát; a köztársaság az egyedüli lehetséges kormányforma; Franciaország szükségkép konzervatív is volna. — Holnap folytatatták a vita.

Versailles, június 4. A hadügyminiszter előterjesztése a határokonál erődítésekre nézve mint sürgős fog elvétetni. A választási törvény tárgyalásakor a nemzetgyűlés élénk vita után 393 szóval 356 ellen elfogadta a javaslatot a második tárgyalás alpjául.

Versailles, június 4. A jobbközép programot adott ki, melyben kijelenti, hogy támogatja a miniszterium politikáját, hogy szükséges Mac Mahon kormányát szervezni és a septennatust, mint pártok 7 évi fegyvernyugvást föntartani. A program még az esetre is ellenzi, az alkotmány törvények elhalasztását, ha a legfőbb kormányhatalom íresedésbe jönné.

Róma, június 4. A pápa tegnap étvágyhiányban szenvedett. Ma éjjel ehhez gyakori lázrohamok járultak. Az orvosok aggodnak.

Róma, június 4. (Este.) A pápa ma jobban van és hír szerint nem fogadta el az orvosok azon tanácsát, hogy Castalgandolfobá menjen; nem akarja a vaticán elhagyni.

Róma, június 4. (A senatus esti ülése.) Minghetti a napirendet kívánja megállapítani; Menabrea még a színetek előtt akarja az erődítési munkákról szóló javaslatokat elintéztetni. Cialdini szintén fontosnak tartja ez ügyet; miután azonban a május 24-ki szavazat folytán nincsen pénz, azt indítványozza, hagyassék az függőben és utasitassék a miniszterium, hogy a javaslatot, mely helyt elég pénz lesz, terjeszse elő.

Minghetti a jelenlegi adókat fölemelés, vagy új adók nélkül akarja jövedelmezőkké tenni, mert szükséges, hogy a pénzügyi egyensúly helyreállíttassék. A kormány nem vont vissza semmi javaslatot, mely katonai, vagy közmunkákra vonatkozik. (Tetszés.) A senatus majdnem egyhangulag elfogadta napirendét. — A képviselőház elnapoltattott.

Santander, június 3. Estella mellett a nagyon számos carlista csapatokkal való összeütközést várnak. Loma Santanderbe érkezett.

Barcelona, június 3. Salamanca tábornok San Vincente mellett 3000 carlistát vert vissza.

Glasgon, június 4. A skót vashámozottulajdonosok gyűlése elhatározta, hogy kemenczeikben mindaddig nem dolgoztatnak, míg a munkások a díjleszállítást el nem fogadják. Két nagy hámorban a munkások elfogadták a díjleszállítást és ismét megkezték a munkát.

Hondaye, június 1. San Sebastianba egy 3000 főből álló kormányesapat érkezett gőzösökön Bilbaoból. A carlisták ennek folytán fölhagytak Hernani ostromával és Oriamondt erősítették meg, hol a köztársaságiak támadását bevárják. Don Alfonzo, Don Carlos fivére, átment az Ebron.

Közgazdaság.

Budapest, június 5.

A **pesti börgyár-részvénytársulat** két hét mulva tartja rendes közgyűlést, melynek napirendjére a végleszámlálás van tűzve. E gyűlésről általában el van ismerve, hogy az elég tapintatosan lett igazgatva s a bukástól még sem menekülte meg, mert a hazai közgazdasági viszonyok oly kedvezőtlenek, hogy a jelen közgazdasági politika alatt magyar iparvállalatok nem virágozhatnak. A lefolyt évben a vállalatnak 130,000 firtnyi vesztesége volt, s ha a vállalat még tovább fönnállana, újabb veszteségekre kellene elkészülve lenni.

Az **első magyar gyapjúmosó és bizományi részvénytársulat** tegnapi közgyűlésén 20 firt osztalék kifizetését határozta el, mely összegből 8 firt az 1872. évi beváltatlan maradt, 12 firttal pedig az 1873. évi szelvény fog beváltatni. Az egész évi tiszta jövedelem 20,817 firt 28 kr.; a tartalékalapra, s a tantiémekre fordított összeg levonása után 16,154 firt 23 kr. A tavalyról maradt 6954 firt 12 krral együtt így 23,098 firt 35 kr. maradt a közgyűlés rendelkezése alatt. Ez évben 7798 35 kr. iratott a jövő évi számlára. A kilépett igazgató-tanácsosok újra megválasztattak.

A **magyar keleti vasút** ügyében egy bécsi lap arról értesül, hogy kevés kilátás van arra, miszerint a consor-

tium, mely a másodosorozatu prioritásokra előleget adott, e kötvényeket a mostani árfolyamon végleg átvegye. A pénzügyminiszteriumban tehát intézkedések tétetnek a kötvények kiváltására. Ekként tehát Szilágy József, volt miniszterelnök ur azon „biztos hite“, melylyel annak idején a képviselőházat kapacitálta, hogy t. i. a kötvényeket az állam nem lesz kénytelen visszaváltani és így a kincstárra súlyos terhet vállalni, úgy látszik, nem teljesül s roskadozó pénzügyeink egy új nagy teherrel gazdagodnak.

A **miskolcz-b-csabai vasuti consortium** Miskolczon b. Vay Béla elnöklete alatt közgyűlést tartott, hogy tanácskozzék azon kérdés föltt, vajjon nem volna-e ajánlatos a consortium föloszlatása és a 2283 firt 49 krnyi vagyon szétoztása. A közgyűlés azon nézetben volt, hogy a jelen viszonyok közt nincs igen kilátás arra, hogy a vasutat már közelebbi időben lehessen kiépíteni, de bizton hiszi, hogy annak majd előjövend az ideje: megbizta tehát elnököt, hogy az előmunkálai engedélynek meghosszabbításáért illetékes helyen nyújtsa be a folyamodványt. Végül még a közlekedési miniszterium egy leirata olvastaték föl, melyben az kijelenti, hogy a vasut iránt csak akkor boesátkozhatik tárgyalásokba, ha a consortium kész, azt az állam minden megterhelteése nélkül kiépíteni. Tudvalevőleg ezen pálya kiépítése a vonalmenti földbirtokosok kamatbiztosítása mellett vétett tárgyalás alá; s annyival sajnálatosabb volna a törekvés meghiusulása, miután ennek meghiusulása esetén ezen föltte észszerű és méltányos eljárási mód is fiaskót vallana szomorú viszonyaink és földbirtokos osztályunk még szomorubb erélytelensége mellett.

Az **osztrák nemzeti bank** május havi kimutatása a pénzjegyforgalomnak 10, millió forinttal való apadását tünteti föl, minek folytán a bank egyéb üzletágai is tetemes apadást mutatnak. A bank mult havi állapota a következő: az aktívák emelkedtek 1,773,703 forinttal, és pedig jelzálogkölesön 1,743,858 firtal, a tartalékalat értékei 29,845 firtal. Ellenben apadt az érczalap 669,013 forinttal, az eskompte Bécsben és a fiókokban 4,041,450 firtal, a lombard Bécsben és a fiókokban 2,116,670 firtal, a bank jegytartaléka 32,364 firtal, fölvő számlák 175 ezer 651 firtal. A passzívák 6,843,673 forinttal apadtak. A bank tiszta jegytartaléka május hóban 26, millióra rugott, a mult hetéhez képest 3 millió firttal több. A bank rendelkezési pénzalapja 27, millió firt, összes tartaléka 31, millió firt.

A **szeptérvári vámértékezet** az Oroszország, Ausztria és Magyarország közt kereskedelmi ügyekben köteendő egyezmény iránt csak elvi megállapodásokat tudott létre hozni s ezzel véget ért, legalább egyelőre. Az újabb tárgyalások talán őszkor fognak ismét folyni Bécsben vagy Pétervárott. A m. kormány képviselői már hazatértek, az osztrákok még ott maradtak a jegyzőkönyvek végleges fogalmazása végett, mely azért késik, mert az orosz kormány az elvben megadott kedvezményeket a brody-i vámküzet kérdéséttől tette függővé, ez iránt pedig é bécsi kormány nem nyilatkozott. Az orosz kormány a vámkézelekre nézve lényeges engedményeket tett, de a vámtételek leszállítása semmiképp sem volt kisikartható s különösen a magyar borokra vetett vámköleszállítást hasztalan sürgettekké képviselőink. Az elért eredményeket tehát főleg csak a kezelés könnyítése körül forognak.

A **hetivásári jelentés.** A június 3-ikán tartott heti szarvasmarha vásáron eladtak, és pedig: 887 drb ökör párja 140—400 firtig, 435 drb tehén, párja 125—290 firtig, 81 drb fejőstehén, párja 160—410 firtig. Marhahús mázsája 28—32 firtig, Sertéshús-vásár: E hét folyamában eladott 3970 db sertés, és pedig elő, mázsája 36—37.50, zsír mázsája 44 firt, szalonna mázsája 42 firt.

A **budapesti gabnatözsde** forgalma és árai a lefolyt héten a következők voltak: Buza eladott 45,000 vámmázsá, átlagára 7.85 és pedig 83 fontos tiszavidékieknek átlagára 7.90, bánátnak 7.70, fehérmegeyeknek 7.95. Rozs eladott 2100 mérő átlagára 5.22, zab 25,900 2.72, tengeri 370,000 vámmázsá 4.60.

A **budapesti gabna-és értéktözsde**ről. Június 5. A gabnatözsden búzát malmok kerestek és mázsánként 10 krajczárral drágábban fizettek; tegnap és ma mintegy 25,000 mázsá magyar adatot el. Fizettek magyar 83 fontosért 9 forint 25—45 krajczárt 82 fontosért 7 forint 90 krajczárt—8 forintot, oláhért 6 forint 45—7 forint 10 krajczárt 3 hónapra minőség és tisztaság szerint. Usancebuza szeptember-októberre tegnap még 6 forint 72^{1/2} krajczárral fizette, ma 6 forint 67 krajczárra csökkent, mely áron maradt is mint ár. Forgalom 10 15,000 mázsá. Az aratási kilátások napról-napra javulnak. — Rozs keresett, néhány ezer mérő galiczi árú 4 forint 80—85 krajczárral adatot el. — Árpa keresett, ami kevés oláh árú volt, 3 forint 90—95 krajczárral eladott. — Tengeri kész árú változatlan néhány 1000 mázsá 4 forint 75—80 krajczárral adatot el; tegnap 5000 mázsá bánáti június-júliásra 4 forint 77^{1/2} krajczárral fizettetett, mi ma 4 firt 80 krajczárral záródik; 5000 mázsá bánátiért július-augusztusra 4 forint 90 krajczárt adtak, s záródik 4 forint 92^{1/2} krajczárral. — Zab változatlan, mintegy 6000 mérő 2 forint 70, 72^{1/2}, 75 krajczárral adott el; szeptember-októberre mintegy 20,000 mérő 1 forint 98 krajczárral adott el, Györött átveve. Az értéktözsde lanyhább forgalommal nyílt meg, de később lassanként szilárdabb lett a hangulat.

Vizállás.

		O alatt O fölött		időjárás
Június 5.	Pesten	—	—	12' 4" száraz
5.	Pozsonyban	—	—	10' 9" száraz
5.	M.-Szigeten	—	—	4' 5" száraz
5.	Szegeden	—	—	22' 0" felhős
5.	Szatmáron	—	—	3' 4" száraz
5.	Szolnokon	—	—	19' 11" száraz
4.	Aradon	—	—	2' 6" száraz
4.	Nagybecskereken	—	—	2' 8" száraz

Felelős szerkesztő: **Huszár Imre.**
Segéd szerkesztő: **Dr. Kakuja Gyula.**

